

Slim inspelen op nieuwe spelregels Belastingdienst

Per 1 januari 2017 krijgt u te maken met de nieuwe rendementsheffing in box 3. Wie wil anticiperen op de nieuwe regels moet nu aan de slag.

Ramón Wernsen

De overheid gaat er op dit moment van uit dat u over uw fiscale box 3-vermogen boven de vrijstelling van € 24.437 per persoon een fictief rendement haalt van 4%. Of u in de praktijk een hoger of lager rendement behaalt is niet relevant. Over dit fictieve rendement rekent de overheid een vast belastingtarief van 30% per jaar. Dit leidt tot een effectieve heffing van 1,2%.

Met alleen sparen is het sinds 2008 onmogelijk om 4% rendement te maken. Dit betekent dat spaarders al jarenlang interen op hun vermogen. Volgens Almer de Beer, belastingadviseur bij Grant Thornton, is deze uitkomst niet in overeenstemming met de doelstelling van de rendementsheffing. Uitgangspunt was namelijk een heffing over een rendement dat eenvoudig en risiceloos haalbaar is.

‘Het fictieve rendement van 4% voldoet hier allang niet meer aan. Desondanks heeft de wetgever verzuimd het fictieve rendement te verlagen, dan wel spaarders anderszins tegemoet te komen’, aldus De Beer. ‘De rendementsheffing is daarmee mogelijk in strijd met het Europese eigendomsrecht’, vervolgt

hij. ‘Momenteel lopen er diverse procedures, het wachten is nu op het oordeel van de Hoge Raad.’

Als onderdeel van het Belastingplan 2016 is voor een nieuwe systematiek gekozen. Hoe hoger uw vermogen, hoe hoger uw heffing. Dat sluit aan bij het ervaringsfeit dat mensen met hogere vermogens gemiddeld een hoger rendement behalen.

Het forfaitaire rendement wordt voortaan gebaseerd op de landelijk gemiddelde verdeling van het box 3-vermogen over spaargeld en beleggingen. Deze vermogensmix wordt afgeleid uit alle belastingaangiften over 2012. Op beide vermogenscomponenten wordt een forfaitair rendement toegepast, dat afgeleid wordt uit de werkelijk behaalde rendementen. Dat rendement wordt elk jaar opnieuw vastgesteld, voorafgaand aan het belastingjaar. Het rendement op het spaardeel wordt afgeleid uit de gemiddelde rentevergoeding over de voorgaande vijf jaar.

Het box 3-vermogen wordt voor de belastingheffing verdeeld over drie schijven, met een gemiddelde, veronderstelde vermogensmix per schijf. Dat leidt tot een oplopend forfaitair rendement. Het gezamenlijke vermogen van fiscale partners wordt door twee gedeeld. Het heffingsvrije vermogen wordt verhoogd tot € 25.000 per persoon (fiscaal partners € 50.000). Die vrijstelling wordt in

**Onmogelijk
‘Fictief rendement van 4% is met sparen niet te halen. Toch heeft de wetgever verzuimd dit rendement te verlagen’**

de eerste vermogensschijf in aanmerking genomen. Het tarief blijft 30%. Op basis van de voorlopig vastgestelde rendementen leidt dit tot de situatie die in het kader onder aan de pagina wordt geschetst.

Forfaits stapelen

‘Deze wetswijziging stapelt forfaits’, stelt Theo Hoogwout, verbonden aan het Fiscaal Economisch Instituut van de Erasmus Universiteit Rotterdam. ‘Ten eerste wordt een forfaitaire assetmix gehanteerd die afhankelijk is van de omvang van het vermogen van de belastingplichtige en die dus niet overeen hoeft te komen met zijn feitelijke assetmix. Ten tweede wordt een verondersteld rendement gekoppeld aan die forfaitaire assetmix, die niet overeen hoeft te komen met het daadwerkelijke rendement. In 2015 heeft de Hoge Raad geoordeeld dat het stapelen van forfaits onder bepaalde omstandigheden onjuist is. De nieuwe wetgeving is dus bij voorbaat conflictgevoelig en zal zeker worden voorgelegd aan de rechter’, aldus Hoogwout.

Met ingang van 2017 is het effectieve tarief in box 3 dus afhankelijk van de hoogte van het vermogen. Het fictieve rendement kan daarbij oplopen tot 5,5%. Dat is aanzienlijk hoger dan het huidige fictieve rendement van 4%. Mensen met veel spaargeld die om welke reden dan ook niet willen beleggen worden in het nieuwe systeem dus nog verder fiscaal gestraft. Denk daarbij aan gepensioneerden die voor hun oude dag een aardig vermogen hebben opgebouwd, maar die geen beleggingsrisico’s willen lopen. Voor hen wordt het ‘gat’ tussen fictief en behaald rendement alleen maar groter. ‘Ook de nieuwe rendementsheffing staat zodoende op gespannen voet met het Europeesrechtelijke eigendomsrecht’, concludeert De Beer.

Mogelijk vindt u het niet wenselijk om een zeker beleggingsrisico te lopen in ruil voor een onzeker rendement. ‘Daarom wordt vaak gezocht naar fiscale oplossingen om het rendement te verhogen’, zegt Dick Leeuw, belastingadviseur en financieel planner bij Alfa accountants en adviseurs. ‘Door bijvoorbeeld spaargeld te storten in een bv of in een vrijgestelde beleggingsinstelling (vbi) kan het nettorendement op het spaargeld worden verhoogd zonder extra risico te lopen.’

De belastingdruk bij een bv is met 40-44% weliswaar hoger dan het tarief

van 30% van box 3, maar daar staat tegenover dat de effectieve belastingdruk in box 3 toeneemt naarmate de spaarder het fictieve rendement niet weet te behalen. De bv kan dan uiteindelijk toch (veel) aantrekkelijker blijken te zijn.

Uit de antwoorden op Kamervragen blijkt dat het inbrengen van spaargeld in een bv, ter voorkoming van heffing, is toegestaan. Wel zal het kabinet komend jaar specifiek aandacht besteden aan de ontwijkingsmogelijkheden voor box 3. Eventuele maatregelen daartegen zullen in het Belastingplan 2017 komen.

Uiteraard is de oprichting van bijvoorbeeld een bv niet altijd voordelig. Er dient ook rekening te worden gehouden met de eenmalige en jaarlijkse kosten van een bv. Voor een vbi moet naast de kosten ook nog rekening worden gehouden met andere fiscale vereisten. ‘Deze extra voorwaarden zijn voor sommige klanten een reden om niet te kiezen voor een vbi maar voor een bv, ondanks dat de vbi voordeliger kan zijn’, aldus Leeuw. Via voorgaande constructie verhuist u box 3-vermogen naar de fiscaal voordeligere box 2.

Schenken

Volgens Hoogwout kunnen eigenwoningbezitters hun box 3-heffing reduceren door de eigenwoningschuld af te lossen. ‘Over de eigen woning in box 1 wordt immers geen inkomstenbelasting betaald als er geen hypotheekrente wordt betaald. In de afgelopen jaren is dit ook veel gedaan.’

De Beer vult hem aan: ‘Ervan uitgaande dat ouders een hoger vermogen hebben dan hun kinderen, kan door middel van schenken voor de familie als geheel een besparing van rendementsheffing worden bereikt. De box 3-druk is voor de ouders dan waarschijnlijk hoger dan die voor de kinderen. Stel dat ouders 1,41% betalen en kinderen 0,87%, dan kan door een schenking van de ouders voor de familie als geheel een besparing op jaarbasis worden bereikt van 0,54%. Wellicht dat zo bovendien het heffingsvrije vermogen van de kinderen kan worden benut, waardoor er per saldo een besparing optreedt.’

Al met al zijn er voldoende slimme oplossingen om te anticiperen op de nieuwe box 3-heffing. Start wel op tijd, want voordat u het weet is het 1 januari 2017.

 Ramón Wernsen is zelfstandig financieel planner en publicist.

Fiscale druk box 3 vanaf 2017		
Vermogen (€)	Forfaitair rendement (%)	Fiscale druk (%)
0 - 25.000	vrijgesteld	0
25.000 - 100.000	2,91	0,87
100.000 - 1.000.000	4,69	1,41
1.000.000 - >>	5,50	1,65